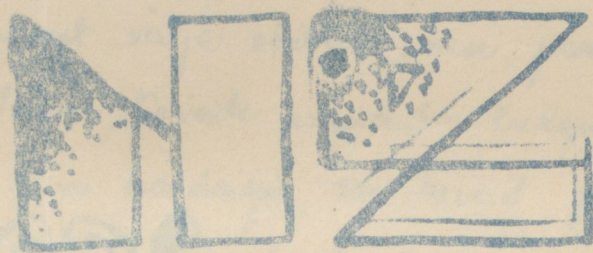

ENKvi kongressi häälehooven- daja

1930

29 dets.

Nurruus.

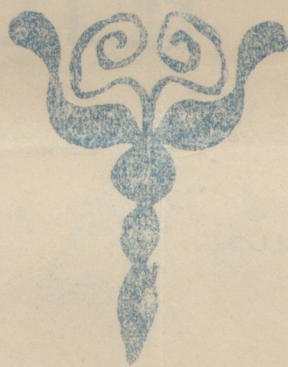

õrdind on päevad täis rõõmusest nasedaid ilmu.
Kõrlevad sunetustandi vaid pilvede hallitand ratsud
Hoigab ju katusereem end liandub vihmahoog raske

Korstna män umates tuul mangub : sisse tad laske
Tõuklevad aguli ungestes ilide närsitud ratsud,
norsates õi:se tyhjuse söörmile aurates nylma
Hetre vaid pilvede vahelt valendab kellune taevast,
siis näed roostet ahnelt sööbuvat lehte
Kange purpur — ja vihmatriin tärisev mäs.

Ja mina istun anka man igal nädalal ööl
 kuulatis õudseimat viulimist ja cellot
 kuni needuse laulu ahelasolina saatel orjade suus,
 kuispool rüü st kes sõudvad Õuduse Mere galerii.
 Silguks on paus. Siis algab taas Tundmatu Kugi
 ült hoigades viisi: see ammu mul tunt,
 ulob liinates vainselt õõmista rõivaga mähit
 pilvates lühena kalista syotametakumiste yle.
 Mulle toob midagi ammuiste aegade tarka: —
 hämarsoe tare ja tahumised parte all vaikus.
 Lulõuskal helutab memme mul tase ja pis va
 ning mina kuulatan — väljas on sygis — kolokelus kus-
 thuvad sөөd.

— nje —

Ja sõbrukes jääme igavesti.
 (Tärg).

Kas nad tõesti on kaugel, kas nad tõesti on kättesaa-
 matud? Kas tõesti meie võitlusrinna on nü killustet? Ja, rah-
 jaks küll! Aga kui tahame edusalt võidelda, siis ta ei tohi
 seda olla, siis peame müütma omavahelise sideme tugevamaks!

Tee sellens on meile juba avastet, on proovit. Seda on tei
maale kulgas nã meist nooremate kui vanemate org. : Noe
Punane Rist ja esperanto liikumine. Need on jõudnud kindlusi
sile, et ühistunde, ühise võitlusele loomisest, sotsialismisest, ja
sympaatisest ei ole küllalt väinud kongressid, ühisest ajakirjast,
vaid et siin on karvis mingit intimsamat lähedasmõistmist,
intimsamat suhtlemist yksinate liikmete vahel, millest elukeses
kõik ja alati tüvustatakse vastastikku ystava saamisest ykstele
aastale. Esperantism ja Noori Punane Rist pole siin jäänud mit-
te ainult kodumaa piiridesse, ta on yletanud need ja teinud kõi-
teadavaks aatikanistlastel isgi maailmas kaugenoras sojus.

Millega siis seda kõiki? Üksna lihtsa ja nã igapäevase
vahendiga on saavutat kõiki seda on usut omavahel koostöö-
tutusse. Üpris pressaline, ent andev sügis ylitamistule kindel tule-
mus. On loodud tugev omavaheline side, side, mis ei purune yks
ki intriigitorimis. See on kaalutule tugev vundament = ja kuni see
olemas, siis seda ei suuda lõhkuda ykski võim.

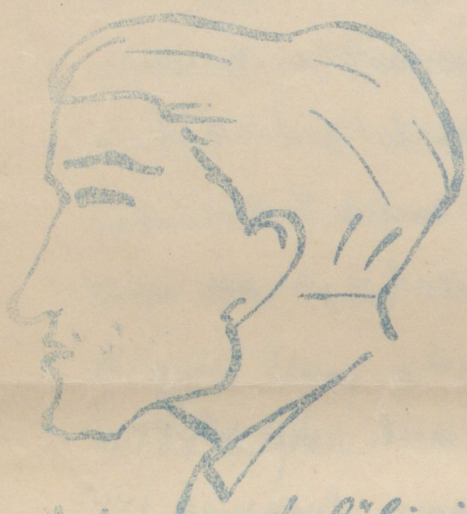
Ja armsad kaarvõitlused, on siis see meik kivi ylejõu?
Kas siis meil ei ole sellega undlustada nagu oma liikumist, võit-
lusfronti karssuse eluriformi ust? = ja kas meil pole ei ole
sellel rahulolekut oma sisimale igatsusele, kas meil sellega ei yhta
kõik vahemaad ja või astuda alate ja kõrgel lähedus-
se varsi sãit lahkuvate koo! koo! Siin peame kõike nentma
selle võimalisve. Mõiks me ei asu siis selle teostamiseks, kuna
meil nooril ju omeli nii palju-palju oleks arutella, unistada,
oleks pajatella palju oma igatsust, oma pygdest. Oi, kui palju!

Vul tänne-homme asugem purustama varsi meil vahele
haigutavat vahemikku, vahemikku Tartu ja Tallinna, Narva ja
Viikandi vahel! Asugem looma sidemeid, asugem sõlmuma sõp-
rust-kestvaks kauemaks kui kärglev kongress, et siis millegi
ei võiks tunda, nagu võitleksime yksinda, nagu polekski teisi kus-
ki näha! Ja kes siis äge sõlmit sõbrust ei tahaks ka edes-
põide jääda kirjavarahetusse?

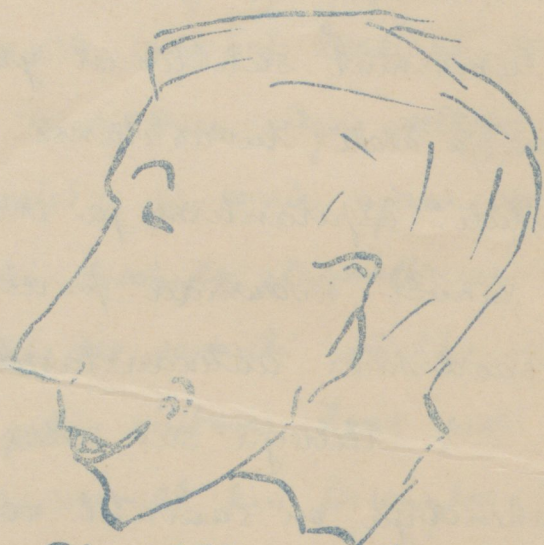
4
Teind seda, võime ylekõnne rahuldutuna laulda: „Vyyol
lahkume, elagem hästi! ja sõbraks jääme igavesti!”

28.12.1930.

A. Aele.

Kui esperanto läbi ei lähe siis
Kõrreko lausuvad põhja lähel

Pis lähets kõik naga
hääkindarid mehhahirm

Kõne

Kõne yldes on päris õpetlik. Hea kõne on tõesti üks
väga hea asi. See loob meeleolu ja parajal silmapilgul öel-
duna, on see päris kena asi.

Meie yhing on meides meie avaliku arvamise, tura-
nismi ja taaruse esinõu. Meie mehed ostavad alati sõ-
na, tavad ettepanekuid ning mitmed kongressid on meid
valis mandraatkomisjon. Kõige kõvem sõna on meil kapten
Udumel. Tema on meie yhingu esimees, teab et hiinalased olek-
sid juba pöördunud taarastu kui nende maal oleks syy-
dot urituled.

Enesest välja!

Järg.

Noorte Minad, sisemised maailmad on alles kujutlus-astmel. Nende hingetaevas hõõguv päikene sepärast hoopis paha vanaalt - see pole suutnud hakata midagi jatkuma, mis vana mas ees paratamatult sünnib. Noorte hingepäikesed külgavaad vägev suurt kuumust ja tulesust, lõkkeid ning lohtu. Lõkkes on terveid noorte maailmad täis - sageli on viimased kõigist temperatuurist põlmas süttimas. Kuid noore sisemaailma on juba laasi võrnatu sepikoda ning selles hõõguv hingepäikene tühise tuleäa, mille ääres tolle mikrokosmose väsimatu see taob hing la-tahtvaga aga aja-sygavusest järjest juurde kaevatamaid mõttekillukeksi, taob, painutab, vormib ja sulatab ning joodab need siis kokku - suuriks tervikuks, olgu võitluskahuriks, - lasteks, olgu tulevikute muudelis. Selle sisemise tule, tolle päikese ääsi võimsusest-tugevusest oleab, millise tarmukusega murrab noori enesest tee välja.

Pole siis ime, et inimesed on hakand pidama tulol tõige väärtustele ja suure vördkujaks ning kandjaks. Nagev tuli ei saa jääda kumagi enesere, vaid tormab ikka edasi ja yles, samuti inimene ei pypi enesest, vaid ryndab lakkamatult kaugemale ja kõrgemale.

Käsi tume lõvesti Herakleitosi sygavat filosoofiat, mille järelle kogu makrokosmose põhi-, alg-, lähtepunktiks on tuli, igapäevane tuli, pyp. Ja inimese hing on seda kõrgem, mida tuleline ta on ent joonari hing on määrg, seega loomade hing on sarnanev.

kottas ühegi järel ta maksas mõnigi. Kangelane kannatab miy-
 riandilisele ühele suurele piinile. Ta on taadik oma sügav, kuid
 ta ei kahtle seda inimsearmatusteliku ühe. See järeleand-
 matus ja tugevikkus võistavad lõpuks mõõrt Zeus, et vii-
 mane karkutab Prometheus'e pimedasse Tartarusse. Aga sellega po-
 le, ei pöörigi veel olla probleem lahendat. ja meie ajani mitte
 säilind. Vabastat Prometheus'e lauski Oisehylos. Prometheus'e va-
 bastada Zeus'i poja Herakles'e käe läbi, kes samuti võitles inim-
 soo kultuurivara eest. Palkurivaim pidi võitma. Zeus pidi lep-
 pima Prometheus'iga. Kuid veel radikaalsemalt kui Oisehylos la-
 hendab selle probleemi tänapäevale hoopis ligemal viisil. Inglise
 vaimuvabaduselaulik Shelley "Vabastat Prometheus'e". See teos karku-
 tates Zeus ning Prometheus tekitab oma kannatusist tõdusalt rõõmu.
 Niimelt Zeus; yhendusest Tethys'ega kasvab kangelas ja normite miy-
 nakas-hiiglane, Demogorgon, kes hävitab Zeusi, lööb enam Prometheus
 ei lepi Zeus'iga, vaid võidab loomuliku huna.

Seda heraklestaadiku võitlemis- ja hündlemisviisi võime
 jälgida ka loodurrahvaste päikese ja tulejumalate kummus-
 clamises. ja hõnava viijenduse on leidnud see tuntud
 Prometheus-saagau, mis on andnud ainet paljudele suure-
 le kirjanikkudelle. Sellest inspireerituna lõi võimas kreeka
 draamaatik Oisehylos (elas 6. & 5. miandil) oma kuulsat "Ateldet
 Prometheus'e". - Titaan Prometheus nõuab Zeusilt suri. k...
 le ning põhjendab seega inimliku kultuuri kont sepparast
 kaseb Zeus Prometheus'e karkusse kaljuka külge needa, kus
 t

Kõik noored on prometheuslikud tulekandjad, tule elu k
 jad, kes aga on needit elu varjutyldede ahelasse. Kuid mei
 ahelaist peame vabarema. Ja kuna meil pole loota üda
 liist kerakelist ja demagogoneist, siis peavad need vabastaj
 jõud meist endist välja kasvama. Meist peavad saama me
 shelleylised vabastet, vaid vabastund, ise ennast vabastand p
 matheused! Tänapäeva elu viiril tõust, tyrantlik teus peab
 tuma kasvava edu- ja elutahtelise ning aatepühadiku, noorte
 titaanliku Prometheus'e sees. Meie usume selle sise-välis v
 luse, maailmaparandusliku eneseteostuse võidusse. Olme
 di vandeis lutherlikult kindlad: Iia raisame, teiviti ei saa
 ja lisaks: teiviti ei tohigi!

Olgu siis meie enesest välja võitleus, enese parema äratund
 se teostuskatse. Inimsoo Inime Kevade signaal - tulgu seda and
 kaks, kolm või lugematu arv kordagi, too kevad peab ykkond
 omelt saabuma! Peab! Peab! ja veel kord: peab!

Fr. Olup.

Kui ma veel koolipoiss olin & ma direktor, kes meid õigel
 tule juhatus. mind õpetas: „Poiss, ära tarvita uimastavaid aineid,
 need on jälgid & kõige kurja juur“, siis olin ma ka ise kangesti
 seda usku käis!

Nyyd ma teenin arsonut sõdurimundris & kompagnõ õpetas mind
 „Hees, pista pits & pea aju.“

Kange kahtlus tekib kõige selle aja pärast & ma olen huviga
 järgmisel õpetuse elult.

Täie, aaterennad & -ööd, olgu see õpetus, nende häade inimesi
 kohta, kes leid pygavad juhataja, aga teie ei tea, missugune
 vaim on valitsemas nende sees.

Ilmar Lehan

Teadaanded.

Raudteesõidu hinnatabelduse blankettide soovijaid palustakse noid juba täna võtta büroost.

Büroos on saadaval „Üliõpilastele“ Eesti üliõpilaste karskussühenduse 10. aastap. juubelraha. Hind 30 senti.

Hommene lõunavahetajal on päeva peamine N. Kõbise haval.

Eesti Noorsoo Karskussõidu II kõnevõistlus toimub homme, 30. det. 1930. a. kell 17⁰⁰ Tall. l. tü. gümna. ruumes, Narva mnt. N:1.

Kõnevõistlusest osavõtjad loota rohkesti. Kõnevõistluse žüriisse kuuluvad h-rd Julius Grünthal, Jaan Piisane, Alexander Elango, Eduard Kujas, Paul Vitalein.

Palutakse võtta kongressi, kes soovivad võtta osa teadust, maadest osavõtu maks - 50 senti - hiljemalt täna õhtuks kongressi büroosse (Narva mnt N:1).

Eesti Noorsoo Karskussõidu Asenningsu II istung on 29. det. 1930. a. kell 21⁰⁰.